

**KRONOFOGDEMYNDIGHETENS
STÄLLNINGSTAGANDE**Datum
2014-04-28Nr
3/14/VER
Dnr
801 678-08/121**Ställningstagande - Betalning med betalningssäkrade medel**

(Ersätter ställningstagande Nr 5/08/IND, dnr 801 678-08/121)

Detta ställningstagande har beslutats av undertecknade verksamhetschefer efter föredragning av verksjuristen Barbro Marcus. Ställningstagandet träder i kraft den 15 maj 2014

Maria Mindhammar

Sven Kihlgren

Barbro Marcus

Ställningstagandet behandlar Kronofogdemyndighetens (Kronofogden) rutiner när svaranden i mål om betalningssäkring vill använda betalningssäkrade medel till att betala fordran på skattekontot som ligger till grund för beslut om betalningssäkring.

Kronofogden kan under de förutsättningar som anges i bifogad promemoria medge att medel som har betalningssäkrats får användas för att betala den fordran som ligger till grund för betalningssäkringen.

Ställningstagandet och promemorian har genomgått en allmän omarbetning av innehållet med kontrollpunkter och tillämpliga lagsbestämmelser har uppdaterats.

Detta ställningstagande gäller från den 4 maj 2014.

Översyn har genomförts i samverkan med kronofogdarna Birgitta Öhman Paulson och Sigun Johansson vid Juristenheten och kronokommissarie Mats Rosenkvist vid specialindrivningsteamet deltagit. Skatteverket har lämnat synpunkter.

**KRONOFOGDEMYNDIGHETENS
STÄLLNINGSTAGANDE**Datum
2014-04-28Nr
3/14/VER
Dnr
801 678-08/121Dnr
832 14384-14/121**RÄTTSLIG PROMEMORIA**

Betaling med betalningssäkrade medel

1 Sammanfattning

När Skatteverket eller Tullverket fastställt den fordran som ligger till grund för beslut om betalningssäkring kan den betalningsskyldige¹ begära hos Kronofogden att få betala den fastställda fordran med betalningssäkrade medel innan den överlämnas för verkställighet.

Kronofogden kan medge en sådan begäran om det finns särskilda skäl. Detta förutsätter att Skatteverket alternativt Tullverket ger sitt tillstånd, att andra borgenärs rätt inte åsidosätts, att det inte föreligger en obeståndssituation, betalningssäkringsfordran är täckt och samtliga förrätningskostnader i betalningssäkringsmålet betalats.

Vad som sägs i denna promemoria rörande Skatteverket gäller med undantag för 3.1.1 även för Tullverket enligt vad som sägs i tullagen² när det är fråga om betalningssäkring för tullfordran.

2 Bakgrund, frågeställning och syfte

Det är oklart vilka kontroller som Kronofogden ska göra när det i ett betalningssäkringsmål inkommer en begäran om att få överföra betalningssäkrade medel till skattekonto eller till Tullverket för betaling av fastställd skatt/tull.

Syftet med detta ställningstagande är att klargöra när Kronofogden genom beslut kan godkänna en sådan begäran, vilka kontroller som ska göras och när överföring lämpligen bör äga rum.

¹ I skatteförfarandelagen (2011:1244) används ordet "betalningsskyldig" för den som är svarande i ett mål om betalningssäkring hos Kronofogden, se t.ex. 69 kap 16 § Skatteförfarandelagen och i Tullagen (2000:1281) används ordet "gäldenär"

² 1 kap 8 § Tullagen

**KRONOFOGDEMYNDIGHETENS
STÄLLNINGSTAGANDE**Datum
2014-04-28Nr
3/14/VER
Dnr
801 678-08/121**3 Gällande rätt m.m.**

Kronofogden kan efter att sökanden fått tillfälle att yttra sig och under förutsättning att det finns särskilda skäl medge att egendom som har betalningssäkrats får överlåtas enligt 16 kap 14 § första stycket Utsökningsbalken (UB)³.

Justitieombudsmannen (JO) har med hänvisning till bestämmelsen i UB uttalat att betalningssäkrade medel får användas för att betala den skatteskuld som en betalningssäkring avser innan fordringen har överlämnats för indrivning. JO ansåg att det i många – kanske de flesta – fall nog är onödigt att vänta på en restföring, ”men att det kan finnas situationer där det vore orätt mot andra borgenärer att utan vidare ta betalningssäkrade medel i anspråk”⁴

Vid tidpunkten för JO:s uttalande hade beslut om betalningssäkring förmånsrätt vilket avskaffades 1994⁵. I samband med att förmånsrätten försvann infördes en bestämmelse i 12 § andra stycket lag om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter⁶ om att betalningssäkrad egendom kan bli föremål för utmätning för andra borgenärens räkning. Ändringen i förmånsrättslagen innebär också att egendom som har betalningssäkrats ingår i gäldenärens konkursbo bortsett från de fall, då utmätningsverkan uppstått och återvinningsfristen löpt ut. Betalning av skatter m.m. kan däremot inte återvinnas under förutsättning att beloppet var förfallet till betalning, 4 kap. 1 § konkurslagen.

När egendom betalningssäkrats ingår den egendomen i gäldenärens konkursbo, förutom i de fall då utmätningsverkan uppstått och återvinningsfristen löpt ut. Betalning av skatter m.m. kan inte återvinnas i de fall beloppet var förfallet till betalning.

3.1 Utbetalningsspärr på skattekontot och hävning av beslut om betalningssäkring

När en överföring sker av betalningssäkrade medel enligt detta ställningstagande får medlen inte utbetalas till innehavarna av skattekontot. Beloppet ska krediteras

³ 69 kap 15 § Skatteförfarandelagen och 1 kap 8 § Tullagen jmf 16 kap 14 § första stycket Utsökningsbalken (1981:774)

⁴ JO 1988/89 s 297 särskilt avsnitt 5.5

⁵ Se ändringarna den 1 juli 1994 i 8 och 9 §§ Förmånsrättslagen (1970:979).

⁶ Lag (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter, numera finns bestämmelsen i 69 kap 15 § Skatteförfarandelagen

**KRONOFOGDEMYNDIGHETENS
STÄLLNINGSTAGANDE**Datum
2014-04-28Nr
3/14/VER
Dnr
801 678-08/121

den aktuella skatteskulden på skattekontot. Utbetalning förhindras genom att en utbetalningsspärr aktiveras på skattekontot. Aktiveringen kan vara automatiserad eller manuell.

3.1.1 Utbetalningsspärr automatiserad

När skatten eller avgiften som är ifråga för betalningssäkring, och inte avser företrädaransvar, fastställs av Skatteverket visas beloppet under bevakningstransaktioner på skattekontot och systemet lägger automatiskt utbetalningsspärr på skattekontot motsvarande bevakningsbeloppet.

3.1.2 Utbetalningsspärr manuell vid företrädaransvar

Vid fastställt men inte debiterat företrädaransvar ska Skatteverket manuellt lägga en spärr på företrädarens konto för att förhindra en återbetalning.⁷

3.1.3 Hävning av beslut om betalningssäkring

När betalningssäkrade medel överförs till Skatteverket ska processföraren⁸ omedelbart begära hos förvaltningsrätten att betalningssäkringsbeslutet ska hävas helt eller delvis, motsvarande det överförda beloppet. Skatteverket ska översända förvaltningsrättens beslut om hävning till Kronofogden.

4 Kronofogdemyndighetens bedömning**4.1 Information till den som vill överföra medel**

När betalningsskyldig vill betala ”i förväg” ska Kronofogden informera om följande:

- Det måste finnas medel på Kronofogdens konto som täcker fordran i betalningssäkringsmålet hos Kronofogden.

⁷ Rutiner vid utbetalningsspärr se Skatteverkets webbportal, Skatteverket.se/ Rättslig vägledning/skattebetalning & borgenärsarbete/inbetalning & återbetalning/återbetalning/hinder mot återbetalning

⁸ Allmänt ombud vid Tullverket, 9 kap 14 § tullagen

**KRONOFOGDEMYNDIGHETENS
STÄLLNINGSTAGANDE**Datum
2014-04-28Nr
3/14/VER
Dnr
801 678-08/121

- Uppkomna förrättningskostnader i betalningssäkringsmålet måste vara betalda. Kompletterande betalning kan behöva göras.
- Betalningssäkrade medel kan inte överföras till Skatteverket om det hos Kronofogden finns ansökningar om verkställighet i allmänt eller enskilt mål rörande betalningsskyldighet eller om det finns risk för konkurs inom en snar framtid.
- Begäran om att överföra medel till Skatteverket ska ges in till Kronofogden genast efter det att statens fordran har fastställts.
- Begäran ska vara undertecknad
- Skatteverket, dvs. processföraren i betalningssäkringsmålet, ska yttra sig innan Kronofogden tar ställning till gäldenärens begäran.
- Fastställs betalningssäkringsfordran i omgångar måste en begäran om överföring ges in till Kronofogden varje gång Skatteverket fattat ett beslut i frågan.
- Vid beslutstidpunkten får det inte finnas några fordringar för verkställighet.
- Samtliga fordringar som är föremål för verkställighet måste betalas i sin helhet innan överföring kan medges. Det gäller även fordringar som fastställts i utslag i mål om betalningsföreläggande men som ännu inte överförts till indrivnings- och utsökningsdatabasen.
- Kronofogden kan stoppa ett beslut om överföring om det inkommer ett nytt betalmål som ska verkställas med förtur t.ex. kvarstad eller betalningssäkring.

4.2 Kronofogdens kontroller inför beslut

Innan beslut fattas om överföring av betalningssäkrade medel till Skatteverket måste Kronofogden försäkra sig om att det finns särskilda skäl för att medge en överföring. Särskilda skäl föreligger om fordran i betalningssäkringsmålet är helt täckt och andra borgenärers möjlighet att få betalt för sin fordran inte försämras. Kronofogden ska innan yttrande tas in från Skatteverket kontrollera följande:

- Fordran i betalningssäkringsmålet måste vara täckt.

**KRONOFOGDEMYNDIGHETENS
STÄLLNINGSTAGANDE**Datum
2014-04-28Nr
3/14/VER
Dnr
801 678-08/121

- Samtliga förrättningskostnader i betalningssäkringsmålet ska vara betalda.⁹
- Det får inte finnas registrerat någon ansökan om verkställighet i allmänt eller enskilt mål, förutom den aktuella ansökan om betalningssäkring.
- Det får inte finnas fastställt utslag i mål om betalningsföreläggande i betalningsföreläggande- och handräkningsdatabasen som ska verkställas direkt hos Kronofogden.

Även om kontrollpunkterna ovan är uppfyllda kan det finnas omständigheter som ändå talar emot en överföring av betalningssäkrade medel.

- Det kan t.ex. vara känt för Kronofogden att någon annan borgenär än staten har ansökt om konkurs
- Det kan finnas ansökningar om betalningsföreläggande
- Det kan finnas andra skatteskulder som ännu inte har blivit föremål för verkställighet.

Om det är aktuellt med successiva överföringar ska Kronofogden före varje överföringstillfälle på nytt kontrollera att det inte förekommer något hinder mot att betalningssäkrade medel används för att betala statens fordran.

4.3 Yttrande från Skatteverket

Om det inte framkommer något som talar emot en överföring, ska yttrande omgående begäras från Skatteverket, processföraren.

Skatteverkets yttrande ska innehålla följande uppgifter:

- Har den fordran som betalningssäkringen gäller fastställts helt eller delvis?

⁹ Enligt 69 kap 15 § SFL och 17 kap. 9 § första stycket UB kan förrättningskostnader, som har uppstått vid verkställigheten av en betalningssäkring endast tas ut vid den efterföljande utmätningen.

**KRONOFOGDEMYNDIGHETENS
STÄLLNINGSTAGANDE**Datum
2014-04-28Nr
3/14/VER
Dnr
801 678-08/121

- Bör successiva överföringar tillåtas om hela beloppet inte har fastställts?
- Vid vilken tidpunkt är det lämpligt att medlen överförs?
- Har den betalningsskyldige andra skatteskulder som ännu inte har överlämnats till Kronofogden för verkställighet?
- Finns det något annat skäl som talar mot att de betalningssäkrade medlen får användas för att betala statens fordran?
- Vilket konto ska medlen överföras till?
- Uppgift om att spärr på skattekontot vid företrädaransvar har lagts?

5 Kronofogdens beslut

När Kronofogden fattat beslut om att betalningssäkrade medel ska överföras till Skatteverket ska handläggande team av betalningssäkringsmålet i direkt anslutning till beslutet se till att medlen överförs till Skatteverket.

Kronofogden kan stoppa överföringen om det inkommer ett nytt betalmål som ska verkställas med förtur.

Kopia av beslutet, ska sändas till gäldenären och processföraren vid Skatteverket. Beslutet och gjorda kontroller ska dokumenteras i INIT.

Vid avslag ska ett överklagbart beslut fattas i frågan enligt 18 kap UB jmf 69 kap 18 § skatteförfarandelagen.